

ELŐSZÓ

A termelés menedzsment a termelési folyamatot érintő elemek racionális irányításával foglalkozik, a nyersanyagok beszerzésétől kezdve, egészen a késztermékeknek a fogyasztókhoz történő juttatásáig. Célként azt kívánjuk, hogy a késztermékek a kívánt időben, mennyiségben és minőségben a megrendelőkhöz jussanak, a lehető leghatékonyabb módon. Erre a folyamatra a vállalat szakmai vezetésének képessége, termelő berendezéseinek kapacitása, készletezési rendszere, a szállítási, információs rendszere, a munkaerő-állománya gyakorolja a legnagyobb hatást. Vagyis, a termelés menedzsmenthez igen sok témakör tartozik, tervezési aspektusból átfogja a stratégiai, taktikai és operatív szintet, módszertani szempontból pedig az operációkutatás szinte valamennyi ágát.

A menedzsmenttudományoknak a termelés menedzsment valószínűleg az egyik legfejlődőképebb ága. A rendszeresen megtartott konferenciák, műhelyviták, az alkalmanként rendezett szemináriumok (Budapest, Igls, Mannheim), a számos publikáció jól bizonyítja mindezt. Bár műhelyvitánk nem akar és nem tud riválisa lenni ezen színvonalas rendezvényeknek, mégis reméljük, hogy a Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi karán 1988. szeptember 6-9 között megtartott szeminárium jellegénél fogva lehetőséget kínált a színvonalas munkára, és hozzátett valamit a termelés menedzsment egy-két olyan érdekes részterületéhez, mint beruházások tervezése, egy- és többszintű dinamikus sorozatnagyság-problémák, termelésstervezés és -ütemezés és anyaggazdálkodás. Emellett a szeminárium egy másik célja, hogy bátorítsa a mikroorientált témákat a makro által jelentősen dominált hazai közgazdasági kutatásokban, és ajánljon témákat a hazánkban most beinduló menedzsmentképzés számára.

A szeminárium előtt a résztvevők elküldték dolgozataikat, melyeket megcserélünk egymás között, így a szemináriumon elhangzott előadásokkal együtt, jó lehetőség nyílt a vitára. Az elhangzott előadások az alábbiak voltak:

Sven Axsater (Luleai Egyetem, Svédország): Anyagszükséglet-tervezési versus Kanban (JIT) rendszerek

Martin Boeselt (Jénai Egyetem, NSZK): Minőségellenőrzés egy üvegyárban

Valerie Belton (Strathclyde Egyetem, Skócia) és **Stephen Vickers**: A többcélű döntéshozás vizuális interaktív módszerei

Danyi Pál és **Gyetzván Ferenc** (JPTE): A többcélű hozzárendelési feladat szuboptimális megoldásairól

Harald Dyckhoff (Rajna-Vesztfáliai Egyetem, NSZK): Hidak a le szabási folyamatok két, elvileg különböző modellje között

József Dzierchciarz (Oskar Lange Közgazdasági Akadémia, Lengyelország): Változó és valószínűség koefficiensű modellek longitudinális adatokra

- Hans Eidinger** (Rostocki Egyetem, NDK): A Warnow-83 modell közgazdasági értékelése
- Tony Flowerdew** (Kenti Egyetem, Anglia): Termelési információk közgazdaságtana
- Ewa Konarzewska-Gubała** (Oskar Lange Közgazdasági Akadémia, Lengyelország): Gyártelepítési tervek többkritériumos analízise
- J. Kriens** (Tilburgi Egyetem, Hollandia) és **J. Lieshout**: Megjegyzések a Markowitz-féle portfólió kiválasztási módszerről
- Knut Richter** (Chemnitz-i Egyetem, NDK): A termelési-készletezési modellek stabilitásáról
- Temesi József** (BKE): A szubjektív információ szerepe a többkritériumos problémamegoldásban
- Terlaky Tamás** (ELTE) és **Wéber Gábor** (SZKFI): A benzinkeverés matematikai programozási modelljéről
- Guntram Scheithauer** és **Johannes Terno** (Drezdai Egyetem, NDK): A guillotine vágási problémák megoldása
- Varga József** (JPTE): Autoregresszív folyamatok Bayes-féle előrejelzése
- Varró Zoltán** (JPTE): A nem ortogonális leszabási és pakolási feladatok egy megközelítése
- Vastag Gyula** (MKKE): A számítógéppel irányított gyártás tervezése Magyarországon
- Vörös József** (JPTE): Többszintű termelési-készletezési modellek heurisztikái
- Marino Widmer** és **Philippe Solot** (Lausanni Egyetem, Svájc): A flexibilis gyártási rendszerek problémái

Az előadások anyagát karunk a „Workshop on Production Management” című kiadványban angol nyelven megjelentette, a kiadványból lektorálás után elfogadott dolgozatokat kapja kézhez most az olvasó magyar nyelven.

Szemináriumunk nem jöhetett volna létre néhány baranyai vállalat és szervezet hathatós anyagi támogatása nélkül. Ugyancsak nagyra értékeljük az OTKA 353. pályázata alapján igénybe vett támogatást. Külön köszönetünket fejezzük ki Martos Bélának, hogy segítette, figyelemmel kísérte a szeminárium vitáját, nyitó előadásával növelte annak színvonalát, és előkészítette ezen különszám megjelenését. Ugyancsak hálás köszönettel tartozunk Király Júliának, aki kitartó szorgalommal elemezte az eredeti angol nyelvű verziót, és aktívan segítette a különszám megjelenését.

Vörös József
egyetemi docens